

Історія ймовірності та вероятності в руській хроніці

Академічна праця

03.08.2012 р.

Інші джерела

27.08.2012 р.

Ізложено в PDF (80.18 kB)

Summary.

This work shows the goals and challenges for creating a parallel corpus of five of the oldest copies of Russian chronicles as part of the Manuscript project (<http://manuscripts.ru>). It draws attention to the idiosyncrasies of the corpus, which includes a few types of markup, and to a few data visualization requirements for research on manuscripts using linguo-textological and corpus research methods.

А це є підсумок нашої роботи

за підсумком якого є створення паралельного корпусу п'яти найстаріших копій руських хронік як частина проекту Manuscript (<http://manuscripts.ru>). Важливо звернути увагу на особливості корпусу, який включає декілька типів мітків та деякі вимоги до візуалізації даних для дослідження рукописів за допомогою лінгвотекнологічних та корпусних методів.

Е

Це є підсумок нашої роботи

за підсумком якого є створення паралельного корпусу п'яти найстаріших копій руських хронік як частина проекту Manuscript (<http://manuscripts.ru>). Важливо звернути увагу на особливості корпусу, який включає декілька типів мітків та деякі вимоги до візуалізації даних для дослідження рукописів за допомогою лінгвотекнологічних та корпусних методів.

І

Це є підсумок нашої роботи

Нийтэд тулгууралтад түүхийн монгол хэлчилгээний эмчилж болсон түүхийн нийтийн шийдвэр

Ийнхүү титул, цэдэг чөлөөний нийтийн шийдвэр

Албан-ялангуяа хэлчилгээний эмчилж болсон түүхийн нийтийн шийдвэр

Ийнхүү титул, цэдэг чөлөөний нийтийн шийдвэр

Албан-ялангуяа хэлчилгээний эмчилж болсон түүхийн нийтийн шийдвэр

Ийнхүү титул, цэдэг чөлөөний нийтийн шийдвэр

Албан-ялангуяа хэлчилгээний эмчилж болсон түүхийн нийтийн шийдвэр

ñóùåñòååíí ðàñòèðýåò áîçíiæíñòè èñíièüçíåàíèý iñéíòåðñòåíåé áàçú äàííûõ
ëåòïièñåé. Å ÷àñòíñòè, iñíñòåðñòåíñòé ñòåðñòåíñòé ïðåäíñòåàäýåò áîçíiæíñòü
ñíçäåàåòü íåðå÷é èëíñåèñòè÷åññèø åäéíèø, åôíäýùø ã òìò èëè èííé òèï
òðåäåíåíø, ÷òí iñçâièýåò ñòåðñòü è ðåðåòü çàäà÷é ñíñòåðñòåäéüííñí ãíàëèçà
ñíèñéñåí ñäíñí ïðèçååäáíèý èëíñåòåðñòíèíè÷åññèø íåòíñí (íá iññòå ëñíièüçíåàíèý
iñäóéåé äëý èñòíðeeí-ëëíñåèñòè÷åññèø èññëåíñåíé ñí., íåïðèíåð, [Áíèéèíà,
2010; Áíèéèíà, 2012à; Áíèéèíà, 2012á; Áàðàíñà, 2010; Baranov, 2010; Áàðàíñà,
2011á], iñòíòòéí iñäóéý ñòåðñòéé (http://manuscripts.ru/mns/cred.stat)
åååò áîçíiæíñòü íååéþäåòü çà èçìåííèø ÷àñòíòù èñíièüçíåàíèý èëíñåèñò÷åññèø
åäéíèø å íðåäåäéåò çàäàííñí ãèäàíäçíà ðåðåäåíòü òíñí èëè èííñí òèïà (í
áîçíiæíñòý ñäóéý ñí., íåïðèíåð, [Áàðàíñà, 2012]).

Òàéèì

Íáðàçíi, ñíçäåàåååíñòé íåðåëéåëüíñí ëíðíóñ äðååíåéøèø ðóññéèø ëåòïièñåé iñçâièýåò
ñòåðñòåòü è ðåðåòü òðòíèéé êðóå óóíäàíåíðæüíñò çàäà÷é ñòíðè÷åññèø ðóññéèøéé è
íáëèñåé ãðåíàðòééé, èåéñèéé, ñëíñí ïðåðàçíåàíèý ëíðíóñí ìè è èëíñåòåðñòíè÷åññèø
íåòíñåí, à òåéæå ëñíièüçíåàòü íåðåðèåéü ëíðíóñà à íáðàçíåðæüíñí iñòíðññå à èà÷åñòåå
ó÷ååíñí, èëéþñòðàòéåíñí è/ëëè èññëåäåòåðæüññéñí íåòåðèåéà à èñòíðè÷åññèø è
èñòíðèéí-ëëíñåèñò÷åññèø ó÷ååíñòó êóðñàò).

Áéàäåäåðñòé

Ðàáîòà

åúñíièýåòñý iðè òèíàíñí ìè èíäåðæéå ìèíèñòåðñòåà íáðàçíåàíèý è íåóéè ÐÔ à
ðàìéåò ãñóäåðñòååíñí çàäàíèý íá ãñóäåðñòåò «Èæååññéé
ãñóäåðñòååíñí ìè òåéñò÷åññèé óíéååðñèøåò» (iðíåéò 1 8.1613.2011 «Ñðåäåíåååéíñòé
ñèååýññéé óåéñò ëåé ìáúåéò òåéñòíèé÷åññèñí, èëíñåèñò÷åññèñí è ñòðóéòóðíñí
iñäåééðíåàíèý: íáññíååíéà ìèäðàòéè iñéíòåðñòíñò ìàøèí÷èòååíñò ëñòíðè÷åññèø
åíéóíåíñí»).

Nièññé

èñòí÷íèéñà íåðåëéåëüíñí ëíðíóñà

Ëàåðåíòüååññéàÿ ëåòïièñü, ÁÀÍ,
F.i.IV.2, 1377 á., 146 è.

Èíàòüååññéàÿ ëåòïièñü, ÁÀÍ,
16.4.4, íåðå. iñé. (ñåð.?) XV á., 307 è.

Ðàäçèåééåññéàÿ ëåòïièñü, ÁÀÍ,
34.5.30, XV á., 245 è.

Ííåäåíðíäññéàÿ íåðåàÿ ëåòïièñü iñ
Ñèíñäåëüíñí ñíèññéó, ÁÈÌ, Ñèí. 786, XIII á., 169 è.

Ííåäåíðíäññéàÿ íåðåàÿ ëåòïièñü iñ
Èñèññèíñí ñíèññéó, ÈÐÈ ÐÀÍ (Niiá), Áðó., 240, XV á., 320 è.

Ñiñáùáñòáí
ééóáðàðóðú

Àíèéèíá,
2010 Áíèéèíá Ð.À. Èíáííúá óíðíú íá üí(i) á ïíáñòé áðáíáííúó
éáó (éíðíóñíúé è ééíáñòáéñòíéíáé÷áñééé ííáðíá) // Íáæäóíáð. ííéíááæíúé
íáó÷íúé óíðíó «Éíííñíñíá–2010»: Íáðáðéáéú XVII Íáæäóíáð. íáó÷. éííó. ñòóááíóíá,
áñíèðáíóíá è ííéíáúó ó÷áíúó «Éíííñíñíá». Nåéöèý «Óééíéíáéý» (Ííñéáá, 12–15 àíðáéý
2009 áíáá). Í., 2010. 1 ýéåéòðíí. ííó. äéñé (CD-R).

Àíèéèíá,
2012á Áíèéèíá Ð.À. Ðàçíí÷óáíéý á óííòðááéáíéé èíáííúó óíðí íá í
éáé ííéáçáòáéü óíðíéðíáíéý íðéáéáííéüííáí ííðááééóáéý á áðááíáðóññéíí ýçûéá
(íá Íáðáðéáéá éíðíóñá ðóññééó éáðííéñáé XIV–XV áá. è éíðíóñá ñéàáýíñééó
ááíáñáééé XI–XIII áá.) // Ááñòíéé Íðéíññéííáí áíñóááðñòááííáí
óíéááðñéðáóá. Íðáé, 2012. 1 4(24). (Nåéöèý «Ííáúá áóíáíéóáðíúá èññéááíáéý»).

Àíèéèíá, 2012á
Àíèéèíá Ð.À. Ê áíðíñó í áðáííáðóññéíí ýçûéá (íá Íáðáðéáéá éáðííéñíúó è ááááíáéüñééó
óáéñóíá) // Ðóññééé ýçûé: óóíéóéííéðíáíéá è óáçáéóéá (é 85 éáðéþ ní áíý
ðíæääíáéý çáñéóáéý íáóéé Ííññééñééó Óáááðáóéé ííðíóáññíðá Áéóáééý
Íéóáééíáé÷á (íáðéíáá): Íáðáðéáéú Íáæäóíáð. íáó÷. éííó. (Éáçáíü, 18–21 àíðáéý
2012 á.). Éáçáíü: 2012. Ó. 1. N. 211–220.

Baranov,
2007 Victor A. Baranov. The ideology and technology of creating online full-text digital
collections of ancient and medieval slavonic manuscripts // International
Conference on Applied Natural Sciences. Trnava (November 7–9,
2007). Pp.
199–207.

Ááðáííá è äð., 2007 Ááðáííá Â.À., Íéðíñíá Á.Í., Ëáíèí Á.Í.,
Íáéüíééíáá Á.Í. ì äð. Ááðáííáðé÷áñééé ííðííéíáé÷áñééé áíáééçáóíð áðáááíáðóññéíí
ýçûéá: ééíáñéñòé÷áñééá è óáðííéíáé÷áñééá óáðáééíáéý [Ýéáéóðííúé óáñóðñ] // 10 ý
þáéé. íáæä. éííó. «EVA 2007 Ííñéáá». Ííñéáá, 2007. URL: http://conf.cpic.ru/eva2007/rus/reports/report_1130.html
(ääðáá Íáðáùáíéý: 03.06.2012).

Ááðáííá,
2008á Ááðáííá Â.À. Íðíáéò «Íáíóñéðéò»: íðááááðéóáéüíúá èóíáé //
Ñiñáùáñòáíúá èíóíðíáðéííúá óáðííéíáéé è íéñüíáííáí áíñéááéá: Íó áðááíéó óáéñòíá
é ýéáéóðííúá áéáééíðáéáí: Íáðáðéáéú Íáæäóíáð. íáó÷. éííó. (Éáçáíü, 26–30 àáááñòá
2008 á.) / Íóá. Óáá. Â.À. Ááðáííá, Á.À. Ñiñéáúáá. Éáçáíü, 2008. N. 32–36.

Ááðáííá,
2008á Ááðáííá Â.À. Ííéííóáéñòíáúá ááçú äáííúó éáéé Ííñííáá áéý
ýéáéóðííúó èçääíéé ñóáááíááéñáúó ðóéííéñáé á Éíóáðíáðá: óðáááíááéý,
ðááééçáóéý, íáðñíáéóéáá // Scripta & e-Scripta: The Journal of Interdisciplinary
Mediaeval Studies. Vol.
6. Sofia,
2008. Pp.
47–64.

Ááðáííá è Áíóðééíá, 2008 Ááðáííá Â.À., Áíóðééíá Ð.Í. Ýéáéóðíííáá êðéóé÷áñéíáá

еçääíèа ñðåäíåââéîâîâ òâéñòа: iññòàíââèа çàäà÷è, iññíâíûâ òðåáââàíéÿ è
èíñòðóïàíòàëüíÿ iññíâíûâ: // Níñðåäíåâíûâ èíñòðíàöèííûâ òðåííèéè è
iññíâíûâ: iò äðåâíèо òâéñòâ: è ýéâéòðííûâ áéâéèòâ: lâòâðèàëü
iâæäóíàð. iàó÷. êííô. (Èàçàíü, 26–30 àââóñòа 2008 å.) / iòâ. ðââ. Å.À.
Åàðàíâ, Å.À. Níñðåäíûâ. Èàçàíü, 2008. N 37–44.

Baranov et al., 2008 Victor A. Baranov, Aleksey N. Mironov,
Aleksey N. Lapin,
Irina S. Melnikova
[et al.] Development of the Processing and Visualization
Technologies for the Linguistic Information in the Manuscript System: Lemmatization //
JADT 2008. Proceedings of 9th International Conference on Textual Data statistical
Analysis. Lyon (March 12–14, 2008). / Ed. by: S. Heiden, B. Pincemin. Lyon,
2008. Vol. 2. Pp. 137–145.

Åàðàíâ è Ðñìàíâíî, 2009 Åàðàíâ Å.À., Ðñìàíâíî Å.À. lñúò ðàçðàáîòêè,
ñíçääíèÿ è èññíëüçíàíèÿ èèðèëëíàñèíâ ãéôàâèòà äéÿ iññíâíûâ ãàç äàííûô è
èíðåðíâò-èçääíèé äðåâíâðññèò ðóéññèé XI–XIV åâéñâ // Nòâíäàðäèçàöè¼à
ñòâðññèíââíñèíâ žèðèëë÷èíâ iññíà è œââíâà ðåâæñòðàöè¼à ó óíèéñâ. Çáîðíèê
ðåââíâà ñà ià•óíàðíâíâ ìàó÷íâ ñêóíà ëäðæàíâ ïâ 15. åâ 17. iñðâðà 2007.
åâæíà. Åââðàä, 2009. N. 49–62.

Åàðàíâ, 2010
Åàðàíâ Å.À. Èíðíñ ñðåäíåââéîâû ñëàâýíññèò iññíâíûâ ìàïýòíèéñâ è
eeíââíòâéñòè-åññèà èññéâäàíâíèÿ â íâéâñòè èñòðè-åññèé iñðòïëíâè ðóñññâ
ýçûâ // Èíðòïàöèííûâ òðåííèéñòè è iññíâíûâ ìàññèâà: lâòâðèàëü
iâæäóíàð. iàó÷. êííô. (Óòâ, 28–31 iñðýáðÿ

2010 å.) / iòâ. ðââ. Å.À. Åàðàíâ. Óòâ; Èæåâñê, 2010. N. 21–27.

Baranov, 2010 Victor A. Baranov.
Machine-Readable Linguistic Internet Resources as a Basis for
Historical-Philological Studies // Journal of Applied Mathematics, Statistics
and Informatics. 2010. Vol. 6, 1 2, Pp. 63–89.

Åàðàíâ
è Åóáââðâ, 2010 Åàðàíâ Å.À., Åóáââðâ N.À. Ýéâéòðííûâ
êðèòè-åññèâ èçääíèâ ñðåäíåââéîâ ñëàâýíññèíâ òâéñòâ: iññäëü äàííûô è åèçóàëèçàöèÿ
eeíââñòè-åññèò // Èíðâëëâðòâëüíûâ ñèñòâîû â iñðèçâñðòâ. 2010. 1
1. N. 280–287.

Åàðàíâ,
2011à Åàðàíâ Å.À. iññíââñòâàÿ èíëëâéöèÿ ñëàâýíññèò Åâàíââëèé
iñðâðòâà «ìàíññèðíò» è iññíâðèëçéðíâíûâ èíñòðóïàðû ðàçíâðòâ:
iññäëü ôðâââðâðíèðíâíèÿ // Åâñòâèé iññíâíûâ òíèâðññèòâ. Nâðèÿ «Èñòïðèÿ».
2011. Åûï. 2 (16). N. 40–47.

Åàðàíâ, 2011å
Åàðàíâ Å.À. Software Tools and User Interfaces designed for Historical-Linguistic
Purposes of Project “Manuscript” // Èíñòðíàöèííûé áþéëâðâíü Åñññòèàöèè
«Èñòïðèÿ è èññíëüçíàð». 1 37. Òðóäû iâæäóíàð. êííô. «Èññíëüçíàðíûâ
òðåííèéè è iàðââðè-åññèâ ìàðíâû â èñòïðè-åññèò èññéâäâàíèÿ» (iàðíçàâññê,
11–16 èþëÿ 2011 å.). iàðíçàâññê, 2011. C. 7–14.

Åàðàíâ, 2012 Åàðàíâ Å.À. Èíñââñòè-åññèâ, iàðââðè-åññèâ è òâðííèâ-åññèâ
åññíñû ñíçääíèÿ è èññíëüçíâàíèÿ èíðíñà ñðåäíåââéîâû ñëàâýíññèò òâéñòâ //
Dóññèñòâèâ: ýçûâ, èóéüòðâ, iññââñâ: Nâ. åíèéâäâà ïáéëâéííè iâæäóíàð. iàó÷.

éííó. (Ñiñèý, 23–25 ííyáðý 2011 á.). Ñiñèý, 2012. N. 404–414.

Êèéèíà

è Çáéíóëëíà, 2010. Êèéèíà Ë.Ô., Çáéíóëëíà Ñ.Ð. Òèí èçëíæåíèý
éàé íñííàíéà äey ôðàáíáíøðíâáíey eáðííenííáí òåéñòá // Ëíóíðíàöéííúá òåõííéíäéè
è íèñüíáííá íáñéááéá: íàòåðèáéú íåæäóíàð. íáó÷. éííó. (Óôá, 28–31 íèòýáðý 2010 á.)
/ ìóá. ðåä. Å.À. Áàðàíâ. Óôá ; Èæåâñé: Áàãàíò, 2010. N. 104–108.

Ðåäàéòíð 2009. Ðåäàéòíð OldEd: Ðóéíáíñòáí ííéüçíâàòåéý / Ð.Í.Áíóòééíâ,
Å.À.Áàðàíâ. Éçä. 2 á, íáðåðàá. è äñí. Èæåâñé, 2009.